

podkladu, keby aj prijal za dokázané, že žalovaný — ako to žalobníkom predložené posudky Ing. P. a Ing. F. a Ing. U. dosvedčujú resp. spravdepodobňujú — skutočne zle meral a nezachoval pri tom ani predpisy, ktoré ho viažu, a to nielen voči žalobníkovi, ale vôbec v záujme poctivej práce a vážnosti inžinierskeho stavu. K takémuto záveru by odvolací súd podľa zisteného stavu, a majúc zreteľ na všetky okolnosti prípadu, ani v tom prípade nemohol dospieť, keby pripustil súdom I. stolice zamietnuté ďalšie dokazovanie, t. j. znalecké preskúmanie prác oboch sporných strán na mieste samom cieľom zistenia, ktorého práca bola správna. Lebo aj keby sa nepochybne zistilo, že žalovaný a nie žalobník konal zlú prácu, aj v tom prípade by nebolo možno z toho uzatvárať, že žalovaný vedome a zlomyseľne konal zlú prácu. Odvolací súd nemal by k takémuto úsudku už ani preto dôvodu, lebo žalovaný by zlou prácou zrejme viac sebe škodil, ako protivníkovi, keďže musí s tým počítať, že aj jeho práca je kontrolovateľná a chyba resp. nespôľahlivosť jeho práce možno tiež zistiť. Odvolací súd pominul preto toto ďalšie dokazovanie. Keď tedy podľa horejšieho stanoviska niet základu pre zistenie nekalej súťaže z dôvodu zľahčovania (§ 10 zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.) a tým menej z dôvodu nekalej reklamy (§ 2 cit. zák.), zbýva ešte zaoberať sa podrobnejšie otázkou, či toto sporné počínanie žalovaného, aj keby postrádalo oného zlého úmyslu, tak ako je ono kvalifikované a kritizované v spomenutých inžinierskych posudkoch, nie je v rozpore s dobrými mravmi súťaže podľa § 1 cit. zák. Ostatné náležitosti § 1 cit. zák. by totiž boli splnené. Odvolací súd túto otázku, ktorá je právna a nie skutková otázka, a preto nemôže byť ani posudkami znalcov riešená, tiež záporne zodpovedá, a to preto, lebo prípadné porušenie predpisov resp. povrchné po prípade aj nesvedomité konanie inžinierskej práce, keď niet podmienok § 2 resp. § 10 cit. zák., mohlo by byť len predmetom disciplinárneho stíhania dotyčného inžiniera, v súdenom prípade tým viac, že túto vadnú prácu konal prevážne nie sám žalovaný, ale — ako to aj posudok Ing. U. uvádza a žalobník nezapiera, — jeho zamestnanec, a že sa nevyskytol taký dôkaz, z ktorého by bolo možno usudzovať, že žalovaný si bol vedomý svojho závadného konania. Keď však toto nemožno nepochybne zistiť, sám fakt vadnej práce, konanej proti predpisom, môže byť dôkazom po prípade pre neodbornosť práce žalovaného, môže byť tiež predmetom disciplinárnej alebo civilnoprávnej zodpovednosti, ale nemôže byť žalovanému s hľadiska požiadavku dobrých mravov súťaže vyčítané.

N a j v y š š í s ú d n e s p o z n a l z á k o n n é h o d ō v o d u, a b y b o l r o z s u d o k o d v o l a c i e h o s ú d u z m e n e n ý, z b a v e n ý ú č i n n o s t i a l e b o r o z v i a z a n ý.

Čís. 16150.

Súkromný žalobca má podľa § 1 zák. z 12. júla 1872, č. 112 r. z. nárok na náhradu útrat, vzniklých mu v trestnom pokračovaní, ak toto bolo pre premlčanie, nastalé liknavosťou súdu, skončené oslobodzujúcim rozsudkom.

(Rozh. z 19. apríla 1937, Co III 3/37.)

Žalobníci stíhali v spojených trestných veciach č. Tl 153/32 a Tl 172/32 ako hlavní súkromní žalobcovia obžalovaných H. a T. Trestné sudy I. a II. stolice (krajský súd a vrchný súd) ich žalobe vyhoveľ a obžalovaných odsúdily, a to obžalovaného H. krajský súd 31. januára 1933 pre dvojnásobný prečin pomlavy tlačou podľa §§ 1, 3, odst. 3, č. 1 zák. čl. XLI:1914, vrchný súd 30. novembra 1933 pre dvojnásobný prečin pomlavy tlačou podľa § 2, veta 2, zák. č. 108/1933; obžalovaného T. oba nižšie sudy pre priestupok zanedbania povinnej pečlivosti podľa § 6 zák. č. 124/1924 (§ 4 v znení prílohy vyhlášky č. 145/1933). Najvyšší súd rozsudky oboch nižších súdov z úradu zrušil a obžalovaných H. a T. od obžaloby oslobodil z dôvodu, že sa v priebehu trestného pokračovania ich čin premlčal, lebo od 8. februára 1933, keď súd I. stolice prijal odôvodnenie ohlásených odvolaní strán, v premlčacej lehote šesťmesačnej (§ 13 zák. č. 108/1933) nebolo proti obžalovaným vykonané žiadné sudcovské opatrenie alebo usnesenie. — Žalobníci syndikátnou žalobou domáhali sa na žalovanom štáte odškodného (náhrady útrat trestného pokračovania).

V r c h n ý s ú d žalobe čiastočne vyhovel a v svojich d ô v o d o c h uviedol najmä toto:

Z dôvodov rozsudku Najvyššieho súdu z 11. septembra 1934, č. j. Zm III 201/34-3, vyplýva, že premlčanie v trestnej veci bolo by nastalo aj vtedy, keby bola vec posudzovaná podľa zák. čl. XIV:1914, lebo podľa § 48 cit. zákona premlčuje sa počatie pokračovania pre zločin alebo prečin spáchaný v periodickom liste tiež za 6 mesiacov od času, keď sa počalo s jeho rozširovaním. Podľa súdnej praxi platí táto premlčacia lehota nielen pri počatí trestného pokračovania, ale aj za trestného pokračovania už započatého. Bolo preto povinnosťou úradných osôb, ktoré vybavovali trestnú vec u krajského súdu, aby učinily opatrenie, ktorým by bolo premlčanie zamedzené. Porušenie tejto úradnej povinnosti, aj keď sa stalo len z nedopatrenia, zakladá podľa súdnej praxi (rozh. Sb. n. s. č. 8839) syndikátnu zodpovednosť. Bezzákladná je obrana, že žalobníci si škodu sami zavinili alebo ju spoluzavinili tým, že nesúrili včasnejšie opísanie rozsudku I. stolice a že nepodali v tom smere dozorčiu sťažnosť. Žalobníci neboli k tomu povinní, lebo právom mohli predpokladať, že úradný postup súdu bude vykonaný riadne, nehľadiac ani na to, že dozorčia sťažnosť podľa § 78 org. zák. nemôže byť vôbec podriadená pod pojem právnych prostriedkov podľa § 1 synd. zák., lebo strana nemá na vybavenie dozorčej sťažnosti subjektívneho nároku. Rovnako bezzákladná je obrana, že nie je vylúčené, že by bol Najvyšší súd aj pri meritornom vybavení vyniesol oslobodzujúci rozsudok, lebo žalovaná strana neuvádza žiadnych okolností, ktoré by túto možnosť činily pravdepodobnou. Spoluzavinenie žalobníkov nemožno spoznať ani v tom, že ich právny zástupca sa zúčastnil odvolacieho pojednávania a že tým vznikly ďalšie zbytočné náklady, ani konečne v tom, že bola podaná zmätočná sťažnosť, lebo právny zástupca žalobníkov nebol povinný, aby v súdnych spisoch zisťoval, či nenastalo premlčanie, a mohol sa naopak ako pri príprave na odvolacie pojedná-

vane, tak aj pri osnovaní zmätočnej sťažnosti obmedziť len na štúdium veci podľa svojich vlastných spisov a záznamov. Týmito úvahami je žaloba odôvodnená.

Najvyšší súd rozsudok vrchného súdu z jeho správnych dôvodov potvrdil.

Čís. 16151.

Kúpne právo na prídelové nehnuteľnosti podľa zák. č. 81/1920 Sb. z. a n. nemožno zabaviť, a to ani vtedy, keď prídel stal sa nie vo forme prídelovej listiny, ale kúpopredajnou smluvou (skrátенý spôsob prídelu).*)

(Rozh. z 21. apríla 1937, R III 131/37.)

Najvyšší súd rekurzu ministerstva zemedelstva vyhovel a usnesenie rekurzného súdu tak zmenil, že zamietol žiadosť o povolenie exekúcie zabavením kúpneho práva týkajúceho sa nehnuteľností zapísaných v pozkn. protokoloch obce T. a obce V., ktoré exekút Ján K. získal kúpopredajnými smluvami od predavateľov Jána F. a spol. resp. od Československého štátu, zast. ministerstvom zemedelstva, a zamietol aj žiadosť o prikázanie zabaveného práva k uplatneniu, a to prevzatím kúpnej smluvy od predavateľov, vkladom vlastníckeho práva podľa tejto smluvy a súčasným vložením exekučného záložného práva v prospech exekventa.

Dôvody:

V súdenom prípade už podľa obsahu exekučnej žiadosti a podľa obsahu sborových spisov ide o zabavenie kúpneho práva exekúta týkajúceho sa nehnuteľností, pridelených mu Štátnym pozemkovým úradom pri prevádzaní pozemkovej reformy.

Podľa stálej súdnej praxi, pokiaľ nie je pre prídelcu vložené vlastnícke právo na prídel, pochádzajúci z pozemkovej reformy, je tak dobrovoľná ako aj exekučná dispozícia týmto prídelom neprípustná (Úr. sb. č. 241) a táto neprípustnosť akejkoľvek exekúcie na pozemok, ktorý je ešte predmetom prídelového pokračovania, spočíva na verejnoprávnom dôvode, a neplatia preto dotyčne vedenia takejto exekúcie všeobecne predpisy exekučného zákona o neprípustnosti rekurzu proti potvrdzujúcemu usneseniu rekurzného súdu.

Z týchto právnych zásad, uznaných judikatúrou Najvyššieho súdu však vyplýva, že kúpne právo exekúta na nehnuteľnosť, pochádzajúcu z prídelu, aj keď strany miesto prídelovej listiny volily formu kúpopredajnej smluvy, nepodlieha zabaveniu, lebo zabavením kúpneho práva domáha sa exekvent nielen prepisu vlastníckeho práva na prídelcov, ale po výšku vymáhanej pohľadávky aj z a ť a ž e n i a prídelových nehnuteľností a takéto zaťaženie prídelových nehnuteľností je podľa ustanovení malého zákona prídelového bez svolenia ministerstva zemedelstva tiež neprípustné.

*) Rovnako: Sb. n. s. č. 5851.